

L.C.

☐☐ ZATERDAG 6 APRIL 1991

Weinig voogden op afkalfvend eiland

HET JAARTAL 1992 lijkt zijn magische uitstraling te verliezen. Europa speelt het niet klaar om al over anderhalf jaar zijn oude binnengrenzen uit te bannen. Maar er is in dit proces van eenwording geen weg terug. Wij leven in het decennium waarin Europa opnieuw zal worden geboren.

Zo reorganiseren twaalf volkshuishoudingen zich op vrijwillige basis tot Verenigde Staten. Op naar een hecht economisch bouw- werk van wereldformaat. Zullen daarin straks ook een dozijn 'gezinnen' wonen, die ieder hun culturele eigenheid koesteren? Of zal in een cultureel spanningsveld de identiteit van een aantal landen verbleken?

Er zijn, wat de Nederlandse (taal)cultuur betreft, sombere voortekenen. Het Nederlands mag dan de tweede rijkstaal - het Fries - domineren, verminken en reduceren, in Europees verband dreigt het Nederlands hetzelfde lot beschoren. Steeds meer kunstenaars ontwaren, zeker als het over de taal gaat, een toenemend gebrek aan culturele eigenwaar- de.

Voor Fryske taalwarders geen reden leedvermaak te koesteren. Want wat is er van een overheid aan respect en stimulering voor haar minderheidstaal te verwachten, als zij zichzelf met haar rijkstaal terugtrekt op een cultureel 'goedkoopte-eiland'? Zo dreigen we te verworpen tot het Rottumeroog van de Europese taalgebieden: wegwandelend voor de getijden, afkalfvend totdat het moet worden prijsgegeven. Wie zich alsnog als voogd en hoeder opwerpt, wordt beschimpt.

Het Nederlandse culturele schandaal rondom de Buchmesse in Frankfurt is typerend voor het talmend taalbeleid. Al in 1988 waren door de toenmalige minister van cultuur Elco Brinkman bindende afspraken gemaakt met de organisatoren van een van de grootste culturele jaarmarkten ter wereld: de Buchmesse.

In new...